

pa trpela tako Poljska kot Litva. Spor se bo rešil v pogajanjih.

Za svetovni mir! V mestu Ženevi zboruje posebna konferenca držav za razorožitev držav. Vse države namreč silno trpijo vsled tega, ker morajo imeti močno oborožene vojske. Na ta sestanek je prišel pa tudi zastopnik Rusije Litvinov, ki je stavil predlog za popolno razorožitev držav. Ta predlog bodo sicer razmišljali, vendar ni verjetno, da bi se že zdaj to doseglo, posebno ker vse države nimajo čistih namenov.

Kaj je novega?

Čenjenim naročnikom naznanjamo, da smo današnji številki Slovenskega Gospodarja priložili položnice, po katerih blagovolite doposlati naročnino. Položnice so priložene vsem naročnikom, tudi tistim, ki naročnina še ni potekla. Kdor ne bo do sredine januarja vsaj deloma poravnal naročnino za prihodnje leto, se mu v drugi polovici januarja ustavi list. — Naročnina stane za celo leto Din 32.—, za pol leta 16 Din, za četrt leta 8 Din.

Vsak sam sebi koristi, ako dela za razširjenje »Slov. Gospodarja«. Zakaj? 1. Nagrade so imenitne. Vsi, ki so pridobili vsaj enega novega naročnika, so zaznamovani po vrsti in se bodo izrečale številke za dobiček 1000 Din, 500 Din in 100 Din. Če pa kdo dobi vsaj dva polletna naročnika, pa poleg tega dobi še vezano knjigo, ki sicer stane 20 Din. 2. Več bo list imel naročnikov, bolj bo, več bo lahko prinesel slik in drugih stvari. Ako bi vsak sedanjí naročnik pridobil vsaj še enega, bi se tudi cena »Slovenskemu Gospodarju« lahko znižala! In vendar mnogi pustijo tako v nemar »naročilne listke! Naročniki »Slovenskega Gospodarja«, zase greste na delo, če pridobivate novih naročnikov svojemu listu!

Obč. tajnikom in vsem, ki preključujejo pri cerkvah. Zadnji čas so finančni pazniki začeli zahtevati od oznanil, ki jih preberete tu in tam po ostalih občinskih naznanilih, kolek Din 10. Kolek 10 Din se sme zahtevati le za občinske razglase! Stojimo na stališču, da ta oznanila niso občinski razglasi, ker jih dobivajo občinski tajniki osebno in ne uradno. Da pa se ta taksa ne bo mogla zahtevati, je najbolje, da se z uradnimi razglasi konča oznanilo z običajnega mesta, nato pa z drugega mesta preberejo ostala naznanila, ki so vsake takse prosta.

Trgovski gremij v Mariboru ponovno opozarja občinstvo mesta in okolice, da bodo mariborske trgovine v četrtek dne 8. in v nedeljo dne 18. t. m. dopolne odprte.

Za dekana v Vuzenico pride g. Karol Hüttner, dosedaj župnik v Pušavi.

Najstarejši frančiškan v provinci umrl. V mariborskem frančiškanskem samostanu je umrl 86letni brat Lovrene Kovačič. V frančiškanskem redu je bil 60 let. Po raznih samostanih je opravljal krojaška dela. Bil je na Brezjah, v Brezicah in zadnja tri leta v Mariboru. Med frančiškanskimi brati in očeti je bil v celi provinci najstarejši.

Smrtna kosa. V zavodu č. č. šolskih sester pri Sv. Petru niže Maribora je po dolgi in težki bolezni dne 28. 11. ob pol sedmih zjutraj umrla v cvetočih letih, stara šele 21 let, sestra Imelda Ravšl, šolska sestra-učiteljica v Apačah. Rojena je bila v Središču, nečakinja č. g. župnika v Čirkovcih in sestra č. g. kaplana v Slivnici pri Mariboru. Iskala si je zdravja v zdravilišču na Golniku, pa ga ni našla. Po petih mesecih je želela nazaj v zavod k Sv. Petru. Po treh mesecih v zavodu je nebeški Vrtnar presadil ljubo rožico v svoj nebeški vrt. Ves čas svoje težke bolezni je bila vzgled potrpežljivosti, z vsem zadovoljna in svetniško udana, pa tudi vesela. Na zadnji poti na mirovno k podružnici Sv. Marije na Gori pri Sv. Petru jo je spremljalo devet duhovnikov, sorodniki, šolske sestre, kandidatnje, Marijina družba, šolske deklince z učiteljicami in nepregledna vrsta spremljevalk. Pri odprtem grobu je govoril nji v slovo od tega sveta, vsem pričujočim pa v tolažbo č.

Ob zatonu leta.

Čitatelji! Zopet se bliža leto k zatonu, leto polno truda, znoja, boja, a tudi častne zmage. Ko je pomlad napovedala kukavica, vtaknil si plug v njivo, obilen znoj je ovladaval brazde za teboj, roke so pekli žulji, toda ti si vztrajal. Bil si neobčutljiv za vse napore, razživela pa se je v tebi pomladi slična ljubezen do rodne grude, do družine; pa tudi soseda je objel plamen tvoje ljubezni. Na razor si sipal seme, v nebesne vedrine pa pošiljal prošnje za blagoslov v zavesti, da prazno je vsako delo brez sreče iz nebes, si pozabljal sebe, tvoja skrb je videla samo tvojo radost, uteho in nado, ki prosí: »Ata, kruha!« Vpliv tega klica zamore čutili zgolj očetovsko srce; še prav posebno trpko ga čuti, kadar kopasti oblaki pretijo setvi smrti. A prizanesljivost božja je to grozno in mračno slutnjo mnogokdaj preobličila v blagodejne kapljice, pojemajoča kal in zel se oživljena nasmeji zlatemu solncu, ki je razblinila tudi meglo skrbi.

Kmetško življenje, kakor sploh vsako življenje je slično reki, ki se tu mirno in lahko vije med cvetočimi bregovi, tam pa jo treščijo tok na trde skale, trde ovire, toda njen pogum tudi čez največje zapreke doseže zaželjeni smoter. Tudi naše življenje je tako. Dnevi teko v težnji, bridkosti in radosti, poslednjih pa je daleč manj od prvih. Najtežavnejša borba za kruh je sojena kmetu (tudi delavcu), vrednost kruha ve ceniti edino oni, ki ga prideluje. Čast tebi! Ti nisi mali človek, ti si krušni oče vseh stanov, cele države. Bodi ponosen na svoj stan! Zgodovina svedoči, da je tvoj plug odlikovan s častnimi kolajnami, namreč z utisi nekaterih odličnih rok. O ruskem velikašu Levu Tolstoju se piše, da je često zapodil gosposko suknjo ter se prelevil v kmeta; na polju pri plugu se je počutil naj srečnejšega, kar je lahko posnemati iz njegovih spisov, ki so polni navdušenja za kmetški stan. Te ideje prešinjene je brez dvoma bil tudi slovenski pesnik, ki je iskal razlike in slednjic podelil vence odlike plugu.

Nek pisatelj je dal kmetškemu stanu prvo mesto za duhovskim. Ni se motil! Resnično si kmetški in duhovski stan vzajemno podpirata temelje svojega dela. Dosti naukov sv. vere, ki si jih je mesto po svojem okusu prilagodilo, če že ne popolnoma zavrglo, kmetič še visoko spoš-

g. p. Bonaventura od sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru. Naj v miru počiva!

Kroglo skozi glavo. Zadnjo soboto, dne 3. t. m., zjutraj se je ustrelil v Mariboru komaj 20letni Željko Piščanec, ki je stanoval na Koroški cesti.

Otrok umrl radi opeklin. Šestletni Hanjšič Otmar, sinček žagarja v Selnici, je bil v sredo sam v hiši pri štedilniku, v katerem je gorelo. Otrok se je približal preveč ognju, vnela se mu je obleka in se je grozno obžgal po celem telesu. Vsega obžganega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je pa umrl.

Uboj. Na meji med farama St. Peter niže Maribora in Sv. Marjeta je bil v soboto po noči ubit v prepiru 35 letni posestniški sin Alojzij Kranjc.

Umrla je v Gočovi pri St. Petru niže Maribora 34letna Suzana Spindler. Bila je v življenju vzor vsem deklicam in ostane jej ohranjen časten spomin!

Shod SLS v Rušah. Na praznik 8. t. m. zborujeta v Rušah v prostorih stare šole g. narodni poslanec Žebot in občastni poslanec Kores. Zborovanje bo po prvem sv. opravilo.

Imenovanje. Za okrajnega zdravnika v Ljutomeru je minister narodnega zdravja imenoval g. dr. Franca Čeh, okrajni zdravnik pri Sv. Juriju ob Pesnici.

Volilno gibanje v okraju Maribor desni breg. Za obč. volitve v tem okraju je po dozdevaj prispelih podatkih v 20 občinah vložena samo po ena lista in sicer od SLS. Tudi po drugod stoji naša stvar dobro. Volitve se vršijo dne 11. decembra t. l.

Koledarčki Jugoslovanske kmečke zveze za leto 1928. so razposlani že skoro vsem krajevnim organizacijam po deželi, kjer jih lahko dobite. Razen tega so na prodaj pri tajništvu SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Cena 10 Din komad.

Zlati jubilej šole. Pri Sv. Janžu na Dravskem polju je pred polstoletjem za šolo-enorazrednico veljala Zelova koča. Začelo se je pa misliti na lepši šolski prostor. Misel je izvršil krajni šolski svet s tozadevnim sklepom v jeseni leta 1876. Načelnik temu odboru je bil Lešnik. V minulem šolskem letu je podučeval začasno nastavljeni mladi učitelj Arnečič. Razpisano službo pa je za novo šolsko leto še v stari šoli dobil Lopič. Nameravala se je oživitvoriti tudi šola-podružnica na Margečkem. Vsled tega se je zdelo, da bi nova stavba zadostovala za samo dva razreda. Toda šolski odbor si je osvojil predlog še sedaj živečega svojega člana: Četudi bi se sezidala stavba le pritlična, kdor bo delal črtež za isto, naj vendarle napravi tako, da se priložnostno lahko povzdigne še nadstropje. Zgodilo se je prvo in drugo. Zimski čas je bil krasen. V decembru si videl orače po njivah. Dnevi suhi, solčni, topli. Dne 28. februarja 1877 zjutraj obesila se je megla, za tem je pršilo, popoldne snežilo. Sledila je jasna noč, lahko si nemoteno opazoval popolno zamačenje meseca. Začetkom sušca je padlo nekoliko snega, da je naravi zabranil prenaplo razvijanje. In ko se je belina bila skrila, začelo se je življenje ob okrajni cesti: Postavili so novo šolsko poslopje. Leta 1879 so oskrbeli šolsko torišče pri podružni cerkvi Svete Margete in potem leta 1881 je prvi učitelj Golob dobil krog 60 učencev. Tu je častno službo šolskega načelnika in obenem nadzorovalca opravljal Klasinc Lovro. Približno 300 otrok pa je preostalo za glavno učilišče pri Sv. Janžu. In koliko od istih danes obhaja 50letnico svojega šolanja, oz. zlati jubilej domače šole?

Zopet žrtev alkohola. Na otoku križiškega reda pri Veliki Nedelji so našli že na pol razpadlo truplo Ivana Majcen iz Sosedske, katerega so že dalje časa pogrešali. Vsled preobčilega zauživanja alkohola se mu je najbrž omračil um in je storil samomor.

Požar uničil hišo. V Beltincih v Prekmurju je uničil požar Ivkovo hišo. S hišo vred je uničeno tudi pohištvo in je obžalovanja vredna družina brez strehe.

Vlomi in tatvine. Iz Prekmurja prihajajo poročila, da se množijo vlomi in tatvine v okolici Turnišča in sploh po obmejnih madžarskih občinah. Kar eno noč beležijo ti kra-

tuje ter si prizadeva jim biti dosleden in jih ohraniti. Vzemí kmetu vero, vzel si mu vse!

Vsled tega pa je poezija kmetškega življenja tako lepa, ker ima izvor luči vekotrajnih žarov.

Navedeno ne bo resnica! Oprosti, da ne bova iskala dokaza v valovajočemu žitu, ki šušti tako lepo in vzvišeno pesem, katero razumeva le kmetova duša, ali pa v z grozdi obteženem vinogradu, koder z grozdom zori up sladak opajajoč srce v prijetne sanje. Vzemiva v roke lepe povesti Družbe sv. Mohorja, ki so mnogoteri kmetški hiši dika in razvedrilo, videla bova, da so te povesti res nadvse krasne in globoko ganljive. Kje pa imajo izvir svoje lepote? Globokočuteč, navdušen pisatelj je zajel lepo snov iz kmetškega življenja in ti je orisal vso radost in bridkost tega stanu v tako krasnem tonu, da se smeješ in jočeš zaeno. »Krasna povest!« boš dejal. Ali pa veš tudi, da držiš v rokah s to knjigo svojo in svojega doma sliko?

Zaeno nas je tekoče leto tudi vodilo skozi ljut boj k lepi zmagi. Bila se je odločilna bitka, toda kmet se je izkazal junaka. Enodušno so se kmetje navdušili za svoje pravo, za zboljšanje svoje eksistence in bodočnosti ter so si izvolili pošteno SLS za zaščitnico svojega imetja, svojih žena in otrok, ki jim bo skušala izpolniti vsako težnjo. Mnoga hiša poka pod težo dolgov, gotovo pa voditelj kmetškega stanu tega poka ne bodo preskušali, temveč iskali z dobrimi in pravičnimi zakoni oporo, ki bo zadrževala razval teh za človeško družbo tolikanj važnih hramov. — Trdne kmetije — trdna, imovita in ugledna država. Kdor pa kmetije izpodkopava, ruši stebre splošnega blagostanja!

Edinost in vzajemnost pa kmetškemu sloju propoveda dobro, krščansko časopisje. K jasnim, lepim ciljem nas vodi naš stari, priljubljeni, odkritosrčni in zvesti prijatelj »Slovenski Gospodar«, ki ne samo kmetu, marveč slehernemu stanu proži prijateljsko roko. Izkustvo spričuje, da je pravi, zvesti prijatelj redkost, zato pa se tistega, ki čuti z nami, se trudi in dela za nas, tembolj tesno okenimo. Vsaka kmetška hiša mu odprí vrata na stežaj, saj ti bo za mali denar (nizko naročnino) pripovedoval celo leto toliko zanimivega, da boš blagoravljal trenutek, ko si se z njim sestal. Sploh pa je poleg brige za stan in njegove dolžnosti najbolj potrebno in važno za kmeta (tudi za druge), da

ji po 3—4 vlome. Vlomilci odnašajo vse, kar jim pride pod tatinske prste. Sledovi za vlomilci vodijo v Gornje Prekmurje, a oblastem se še doslej ni posrečilo, da bi bile izsledile te nepoštenjakoviče.

Regulacijo Hudinje, ki je povzročila pri zadnji veliki povodnji toliko škode, vrši za enkrat vojaštvo. Regulacijska dela bodo dolgotrajna, ker bo dobila Hudinja na nekaterih mestih čisto novo strugo.

Nesreča na železnici. Ponoči od četrta dne 1. decembra na petek sta iz Hrvaške preko Dobove peljala dva voznika s konji vino za gostilničarja F. Varleca v Brežicah. Ko je prvi voznik blizu Dobove prevozil železniški tir, sta bili zatvornici odprti in tudi se ni slišalo znamenje za bližajoči se vlak. Ko je drugi voznik za prvim privozil na tir, sta se naenkrat obe zatvornici zaprli, tako da je bil voznik z vozom in konji ujet na progi. Voznik se je brž zavedel opasnosti položaja, je skočil hitro z voza in skušal zatvornico odpreti. Med tem, ko se je brezuspešno trudil, je pripeljal vlak, ki je zagrabil voz in konja in ju treščil na stran. Voz je bil popolnoma razbit, ravnotako se je razlilo vse vino in konj je bil na mestu mrtev, drugi pa je ostal po naključju nepoškodovan.

Trta je dvakrat rodila. V vinogradu nekega posestnika pri Splitu opazujejo čudno igro narave. Ena izmed trt je rodila letos drugič grozde. Grozdi so precej veliki, normalni in jih ni nič manj kot 20. O Božiču bo grozdje povsem zrelo in užitno.

Zadruga čevljarških mojstrov v Mariboru obvešča sl. občinstvo, da se morajo radi vedno naraščajočih cen usnja zvišati tudi vsi čevljarški izdelki začasno za 20%.

Gospodarstvo.

ZIVINOREJCEM KONJISKEGA OKRAJA!

Kaj ne, da je bil letošnji 21. september zopet vaš živinorejski praznik! Vaš okrajni zastop ni miroval preje, dokler ni zbral dovolj sredstev in priredil razstavo govede in konj. Gotovo je navdalo veselje in zadovoljstvo vsakogar, ki je pregledoval razstavljene vrste vaše domačegrudne pšeničnosive živine. 251 glav — med temi 29 bikov, 10 bikcev, 113 krav in 99 telic in še 7 skupin z enim bikom, 3 bikoi, 19 kravami in 12 telicami ste prignali. Z malimi izjemami so bile vse lepe, izednace, v ugodnem rejskem stanju. Spravili ste ocenjevalne komisije v težki položaj, ker ni bila lahka stvar pri toliko dobrem blagu izbirati in ocenjevati. Že na živinci sami je bilo videti, da jo oskrbuje in negujete z ljubeznijo in skrbnostjo. Saj so bile vse živali napram opazovalcem prijazne in zaupljive.

Da v tej panogi napredujete — posebno od zadnjega praznovanja v letu 1920 je dognano iz ocenjevalnih zapisnikov. Posebno pa je napredovala živina iz okoliša Spitalič, kjer so si rejci ustanovili posebno društveno delovanje. Njih stvarno delo se je lepo zrcalilo v lepi mladi živini.

To je dobro in prav. Skrb za dovolj in dobre krme, za uporabljanje prvovrstnih plemenjakov, za plemensko odbiro ne le po lepih oblikah, ampak tudi po hasnovitosti (iz-raba hrane, mlečnost) vam bo v bodočnosti vračala vaš trud. Za tako doma vzrejeno blago se bo našel vedno pošten in zanesljiv kupec in le na ta način bo mogoče dvigniti spoštovanje in dober glas slovenske živinoreje.

Razveseljivo pa je tudi, da so posamezni rejci dokazovali mlečnost krav z letnimi zapisniki — torej s kontrolo mlečnosti. Tudi ta nova upeljava je velevažna in naj bi našla mnogo posnemalcev.

Imena odlikovancev ne bom navedel, ponatis bi zavzel preveč prostora, ker vas je sedem za skupine in 186 za posamezne živali.

Občutili ste pa tudi počaščenje, da je na vašo prireditel prišel veliki župan mariborske oblasti, istotako odbornik oblastnega odbora, oblastni kmetijski referent, sreski poglavar, načelnik konjerejskega društva in drugi gospodi, ki se veselijo nad uspehi kmečkega dela, ki čutijo žnjim

se izobrazuje. Razen novic ti oskrbuje dokaj dobrih in koristnih člankov, ki ti tu pa tam pridejo v najboljši prid, zano pa te varuje škode, da svojega lesa, živine, žita itd. ne boš vrgel v dobiček spekulantom, nego boš znal to sam izkoristiti, kar tebi pripada — hasek lastnih žuljev. Brhka kmetška mladež pa seži po »Našem domu!« Tudi on je dober prijatelj, poln blagih misli, naukov in zasnutkov. Mar ga boš odklonil? Nikakor! Slovenski domovi že od nekdaj slove po svoji gostoljubnosti; sprejeli bodo radi tudi dobrega prijatelja in zvestega voditelja slovenske mladine!

Hriberski.

Za razvedrilo.

Rešitev ugank. Bahač in svinjski mehur imata podobnost v tem, da sta oba — napihnjena! — Zjutraj je najbolj dobre volje — petelin, ker poje! — Golin v kosmatince leze — če golo roko v rokovico tiščiš.

Nove uganke (poslal Peter Jorko, 40letni naročnik našega lista). Sprejaj rep in zadaj glava, v sredini usta, ki zemljo hrustajo. — Pred 50 timi leti je živel župnik, ki je imel pet bratov. Zanimivo je to, da je znal pisati in še prav lepo pisati, brati pa ne. Je to mogoče? — Kaj je Bogu nemogoče ustvariti? —

Čarodejnik. Kako napraviš, da lonec izpije vodo iz skled? Vzemí lončen lonec, zažgi v njem šop papirja, nato pa ga hitro povezni v skledo polno vode. Voda bo planila iz skled v lonec, ki ga zopet hitro obrni in si s tem vso vodo zajel.

Kadilec na vešalih. Obsojenca so pripeljali pod vešala, da bi ga obesili. Ta pa je začel prositi, da naj mu dajo še pipo tobaka, da bo med tem, ko ga bodo obešali, še zadnjo pipo pokadil. In dali so mu jo. Krvnik mu je dal vrv na vrat in izpodmaknil stolico. Zanjka pa je zdrsnila in smuknila preko glave ter mu med tem izmaknila pipo iz ust. Obesenec je telebnil na tla, ko pa se je pobral, je hitro skočil po pipo in začel močno vleči, poleg tega pa se je pritožil: »Skoraj mi je pri tem špasu fajfa ugasnila!«

Nepopoljšljivi Franček — pijanček. Zopet je bil kregan Franček pijanček, ker je bil ves teden pijan kot klada. Pa mu je rekel gospod župnik: »Franček, nikar tako ne piji! Boš moral umreti!« Franček: »Kaj pa gospod, če ne bom pil,

vse težkoče in ki sodelujejo z vami za gospodarski dobit.

Slušali ste od vseh teh odličnih govornikov sodbo o Vaši živini in prejeli pobudo za nadaljno stvarno delo. To prireditelji so pa omogočili s prispevki: oblastni odbor 10 tisoč Din, veliki župan mariborske oblasti 5000 Din, občine 3100 Din, okrajni zastop 1890 Din, drugi (posojilnice itd.) 1640 Din, skupaj orej 21.630 Din.

Kličem Vam: Z vztrajno dobro voljo po začetni poti in za ciljem naprej in uspeh ne bo izostal!

Martin Zupanc.

UNIČEVANJE DREVESNIH ŠKODLJIVCEV Z ARBORINOM.

Vaš stalnega požahnenja in zboljšanja sadnih vrst se je naše sadno drevje tudi pomehknilo. Postalo je dostopno za obolenje po glivičnih boleznih in po poškodbah po raznih živalskih škodljivcih. Opazujemo isti pojav kot pri zboljšanih, donosnejših žitnih vrstah in pri žlahtni plemenski živini. Tudi ta je v splošnem dovzetnejša za razne bolezni, kakor utrjena, manj dobičkanosna, podeželska plemena. Kakor zahtevajo boljše pasme boljšega oskrbovanja, tako je potrebno tudi žlahtnejše sadje boljše nege in večje pozornosti. Radi tega vidimo, da je uničevanje drevesnih škodljivcev v naprednejših krajih, n. pr. na Holandskem, redno opravilo, kakor pri nas gnojenje, okopavanje itd. Vse sadno drevje se tamkaj v zimskih časih škropi z različnimi sredstvi, ki uničujejo škodljivo zalego na drevju.

Tudi pri nas bo začet s tem, da bomo posvečali večjo pozornost oskrbovanju sadnega drevja, ki nam — posebno na Štajerskem — v pričo sedanjih gospodarskih razmer obojeto dobičkanosnost, kot vse druge panoge. Da nam naše žlahtno sadje ne bo hiralo in da nam bo rodilo zdrav in obilen sad, moramo poskusiti tudi mi z izdatnejšim zatiranjem škodljivcev, predvsem s škropljenjem.

Zadnja leta je neka holandska tvrdka razpečevala v Sloveniji prav izborno sredstvo proti drevesnim škodljivcem, takozvani: Harbokrimp. Napravili smo tozadevne poskuse tudi v Laškem ter smo ugotovili, da je učinek tega sredstva prav očividni. Škropili smo sadno drevje na vrtu č. g. dekana dr. Krulca in v drevesnici tajnika sadjarske podružnice g. Korošca. Od daleč je že bilo poznati in razločiti škropljeno in neškropljeno drevje na nadzupnijskem vrtu. Učinek Harbokrimpa je bil posebno lep pri češpljevem drevju, ki je bilo v primeri z neškropljenim bujno, temnozeleno in pomlajeno. Tudi rakove rane so se po uporabi tega sredstva znatno skrčile. G. Korošec je imel prav ugodne uspehe pri uničevanju krvave uši. Tudi g. Levstik iz Celja je bil poln hvale o učinkovitosti Harbokrimpa. Baje je dosegel z njim prav dobre uspehe celo pri škrlupju (grintavosti, krastavosti).

Zastopnik tvrdke, ki je razpečevala Harbokrimp, mi je pred kratkim sporočil, da se je omenjena holandska firma sporazumela z ljubljansko tvrdko »Chemotechna«, ki bo od sedaj naprej kot sredstvo proti sadnim škodljivcem stavila v promet le domač in sicer izboljšan izdelek, takozvani Arborin. Arborin stare kakovosti je že več let znan pri nas v Sloveniji. Novi izdelek Arborina, ki ga bo nudila sedaj »Chemotechna«, pa bo navadno glede učinkovitosti enak Harbokrimpu.

ali potem ne bom umrl? Ravno tako! Pa bi mi potem bilo žal — za zamujeno kapljico!

Nesrečni zdravnik. Zdravnik se je hvalil: »Zdravniki imamo na tem svetu najmanj sovražnikov!« Pa mu je eden povedal: »Kaj pa na onem svetu...?«

Dober računar. Učitelj: »Janezek, tebi je sv. Nikolaj prinesel 10 jabolk. Ti tri pojješ, koliko jih še imaš?« Janezek: »Deset!« Učitelj: »Kako to?« Janezek: »Takole: 10 jih je bilo. Tri pojem in jih imam v žepcu, 7 pa jih imam še na krožniku!«

Dva metlarja na sejmu sta drug poleg drugega prodajala metle, eden po 10, a drugi po 5 Din. Tedaj reče prvi drugemu: »Priatelj, kako moreš prodajati tako poceni? Jaz tudi brezje kradem, pa metel za 5 Din ne morem dati!« Drugi mu odgovori: »Veš ti, to je tako! Jaz lahko prodajam metle po 5 Din, ker jaz narejene metle kradem!« (Poslal Fr. Fanel.)

Naša društva.

Beograd. Preteklo nedeljo, 27. novembra je naše društvo Kat. deklet praznovalo lepo slovesnost blagoslovljenja nove zastave. V društvu so večinoma Slovenke in bo morda tudi čitatelje »Slov. Gospodarja« zanimalo, kako smo ta dan proslavili. Zjutraj ob pol 6 uri je bila sv. maša s skupnim sv. obhajilom in slovesno pridigo, ki jo je imel gospod kaplan Tomaž Ulaga. Č. s. usmiljenke so na koru prav lepo prepevale slovenske cerkvene pesmi. Popoldne ob 3 uri so bile slovesne pete litanije. Zastavo je blagoslovil prevz. g. msgr. Pellegrinetti, apostolski nuncij, govoril pa je beograjski župnik, msgr. dr. Wagner. Prvikrat so se ta dan v cerkvi Krista Kralja razlegale slovenske pete litanije, ki jih je bilo okoli 100 slovenskih deklet. Verniki so bili očarani vsled močnega vtisa ljudskega petja. Po večernicah se je vršila prisrčna slovesnost v naši dvorani; govorili so predsednica, gospa dr. Šumanova in g. vojni kurat Medved. Marsikatero oko je bilo rosnno, ko je gospa dr. Šumanova materinsko toplo očrta la ljubezen svojega nezabnega Pavleta do Marije. Na sporedu sta bili tudi dve deklamaciji: M. Elizabeta, »Poznate njo?« in Sl. Savinšek, »Rosa mystica«. Buren aplavz je žela živa slika: Slovenskih deklet prisega Mariji in zastavi. Pozornost sta vzbujali zlasti dve dekleti v orliških krogih in prisrčna skupina belo oblečenih deklic. Oder je bil kakor vrt krizantem iz katerih je plapolala nova zastava s sliko Brezmadežne. Cerkevno in ono slovesnost v dvorani so posetili papeški nuncij msgr. Pellegrinetti, beograjski nadškof Rodić, narodni poslanci, zastopniki in zastopnice kat. društev, številna duhovščina in občinstvo, ki je cerkev in dvorano do zadnjega kotička napolnilo. — Zastava je krasno umetniško delo č. s. Uršulink v Ljubljani. Bog daj in Marija, da bi se pod to zastavo zbirala vsa katoliška dekleta Beograda in da bi jim nje lepota bila kazipot dekliškega življenja. Tako lepega, kakor je bila beseda kumice — č. s. prednice iz sanatorija Vračar — ko je ob zabijanju žrebila dahnila: Ave Maria!

Arborin je katranski preparat ter je glede učinkovitosti podoben Dendrinu (drevesni karbolini). Arborin se posebno priporoča za zatiranje krvave uši, listne uši, kaparjev in vse zalege raznih gosenic in drugih, sadnemu drevju škodljivih žuželk. Dobro deluje tudi pri zatiranju mahu in lišajev ter pri zdravljenju raka. Vpliva pomlajevalno. Iz Holandske je dospelo poročilo, da se je Harbokrimp (Novi Arborin) na podlagi letošnjih poizkusov na Francoskem prav dobro obnesel tudi pri zatiranju peronospor na vinski trti. Baje si s škropljenjem z njim prihranimo enkratno škropljenje z galico.

Najuspešnejše škropimo sadno drevje z Arborinom pozimi in zgodaj spomladi, ko je drevje golo in ko ne zmrzuje.

Točna navodila glede uporabe tega sredstva, ki ga je vedno razredčiti z vodo, je vselej dobiti pri prodajalcu. Arborin je dobiti (tudi v poskusne svrhe!) direktno pri tvrdki »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10, ali pa pri: Kmetijski družbi in Ljubljani, ki ga razpošilja potom svojih podružnic. (Glej »Kmetovalec«!)

F. Wernig, Laško.

Mariborski oblastni odbor za popravilo cest in regulacijo rek. Mariborski oblastni odbor je otvoril kredit v znesku 100.000 Din za nadaljevanje del na cesti: Gornja Radgona—Plitvički vrh—Sv. Benedikt v Slov. gor. Dovoljen je dalje dodatni kredit v znesku 10.000 Din za most preko Murice pri Kotoribi. Oblastni odbor je priskočil na pomoč z manjšimi krediti za popravilo občinskih cest onim občinam, ki imajo visoke doklade, a so zelo veliko storile za popravilo občinskih cest, kolovozov in potov. Za nadaljevanje občinske ceste Dolna—Marijina vas je dovoljenih 10 tisoč Din. Občini Sv. Trojica v Halozah se nakaže za popravilo cest 3000 Din podpore. Občina Kicar v ptujskem okraju bo dobila 7000 Din podpore. Občini Dravce se nakaže 5000 Din in občini Ptujška gora pa 8000 Din. — Nadaljevala se bodo letos najnujnejša regulacijska dela pri Dravinji v ptujskem okraju in je odobrenih za to od obdora 50.000 Din. Za regulacijska dela na Pesnici se izda še letos 50.000 Din. Napravila se bodo še letos najnujnejša obrambna dela ob Muri med Cvenom ter Moto in je za to dovoljenih 50.000 Din.

Redki gospodarski slučaj. Pri gospej Mariji Solak, veleposesnici v Zamarkovi pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ki redi 8 krav, so tekom enega meseca 4 povrgle dvojčke. Telički so vsi dobro razviti in zdravi. Redka sreča v živinoreji.

Gostilničarji, pozor! Vinarska zadruga v Ljutomeru ima v zalogi še precejšnjo količino starega vina (l. 1926), in nad 100 hl novega, pristnega ljutomeršana od svojih združnikov iz okoliša. Ako želite dobrega, pristnega ljutomeršana po zmerni dnevni ceni, tedaj se oglasite pri Vin. zadrugi v Ljutomeru.

Sv. Marijeta pri Rimskih toplicah. Tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo dne 18. decembra 1927 takoj po prvem cerkvenem opravilu t. j. ob pol 9 uri v šoli svoj občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo tajnika o delovanju podružnice v letu 1927. 2. Predložitev računa. 3. Vpisovanje članov in pobiranje članarine. 4. Naročevanje dreves za spomladansko sajenje. 5. Nabava sadjarskega orodja in arborina. 6. Slučajnosti. — Ker je za naš kraj edino sadjarstvo tista panoga kmetijstva, ki prinaša kmetu največ dobička, se vabijo na občni zbor vsi, katerim je na tem ležeče, da se sadjarstvo v naši okolici povzdigne.

Nov sejm v Slovenski Bistrici. Vsled razglašanja mestnega urada v Slovenski Bistrici broj 107-3 objavljamo, da se vrši dne 155. t. m. (v četrtek) v Slovenski Bistrici na novo vpeljeni živinski in kramarski sejm. Interesente pozivamo, da istega v čim večjem številu posetijo. 1593

Sadjarji! Pomnite, da je jesensko in zimsko zatiranje sadnih škodljivcev z Arborinom odločujoče! Arborin proizvaja Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Pisma iz domačih krajev

Dolgoše pri Mariboru. Pri nas v Dolgošah se je zadnji čas začel zelo širiti komunistični duh. V volilnem okolišu Dolgoše so pri zadnjih skupščinskih volitvah dobili komunisti 71 glasov, zato jim sedaj raste greben. Pri sedanjih občinskih volitvah je znani komunist nalovil nekaj nezavednih kmetov in delavcev in postavili so si svojo listo. Upajo celo dobiti večino. Delajo račun brez krčmarja. Sedanji župan si je postavil obrtniško listo. Zavedni kmetje in delavci so si postavili »Gospodarsko listo«, ki je na volišču dne 11. decembra druga! Nosilec liste II. je trden pristaš SLS in tudi vsi drugi kandidati te liste so volilcem porok, da jim lahko zaupajo. Vsi zavedni kmetje in delavci bodo v Dolgošah vrgli svoje kroglice 11. decembra v 2 skrinjico, v komunistično skrinjico pa pokazali figo. — Tukaj se je poročil vrl mladenič Ivan Ulbin s pridno mladenko Tilko Kreitner, hčerko cerkvenega ključarja pri Devici Mariji v Brezju. Bilo srečno!

Na Spodnji Polskavi in Pragerskem je postalo kaj živahno. A ne radi mile zime, tudi ne radi elektrike, temveč radi občinskih volitev. Vse prvi pred občinsko desko, kakor bi pribirali trije aeroplani. Radov dnost vabi sedaj le može in fante, da pogledajo s pomočjo stolov in deske, kdo je napisan in kako je vpisan. Na drugi listi čitamo neznano ime. Taka lista je neveljavna. V naši občini ne živi kramp in tudi lopata ne. Na tretji listi čitamo na prvem mestu ime moža, kateri baje zapusti našo občino. Nikakor ne. Ker na dveh shodih nismo mogli sestaviti enotne liste za celo občino, predložili smo hitro svojo listo SLS, da imamo mi prvo mesto in prvo skrinjico, pri kateri sta varuha gospoda Orthaber Štefan in Črepinko Jožef. Vseh volilcev nismo mogli sklicati na nove shode, ker bi nastal le prepri, mi pa kot najmočnejša stranka vabimo vse občane k složnemu delu. Mi odločno trdimo, da služi naši veliki in lepi občini le v čast in korist, ako vodijo njeno gospodarstvo odlični krščanski možje.

Vurberg. Tukajšnja davčna občina Grajena se hoče radi šolskih in gospodarskih razmer odklopiti od tukajšnje politične občine Vurberg ter se prikloniti k politični občini Krčevina pri Ptuj, o čemur smo že tudi spomladi t. l. sklepali v občinski seji ter tudi tozadevni predlog davčne občine Grajena odobrili. Ker se pa na Grajeni širijo govorice, da sem

jaz na nekem shodu g. poslanca Vesenjaka pri g. Ploju na Mestnem vrhu prosi lg. poslanca, naj on to zadevo če mogoče zabrani, častno izjavljam, da jaz nikoli nisem bil na shodu pri g. Ploju ter tudi v tej zadevi z g. poslanecem nisem nič govoril, kar mi g. poslanec lahko potrdi. Kdor o tem kaj dalje govori, govori neresnico ter me hoče očrtniti pred volilci občine Grajena. — Vurberg, 27. 11. 1927. — Felicijan Jakob, občinski odhormnik.

Pameče pri Slovenj Gradcu. Žalosten sprevod se je pomikal dne 25. novembra od hiše Vrhnjakeve na pokopališče. Spremljali smo velezaslužnega moža, skrbnega očeta in velikega dobrotnika Ivana Vrhnjaka k zadnjemu počitku. Rajni je bil znan po vsem okraju in tudi daleč izven okraja kot delaven in značajan mož. Kot član okrajne posojilnice, katere soustanovitelj je bil, je mnogo pri pomogel k njenemu procvitu. Koliko dobrega je storil kot član cenilne komisije pri davčni oblasti! Za vsakega se je potegoval, bodisi prijatelj ali načelni nasprotnik, to pa radi tega, ker je dobro poznal njih razmere in ker je vsakemu hotel le dobro storiti. Pri občini je bil odbornik okoli 30 let, eno dobo tudi župan. Ni mu bilo za čast, rad pa je delal za blagor občanov, pomagal z zdravimi nasveti in tudi žrtvoval za dobrobit občanov. Neprecenljivo veliko je z njim izgubila naša stranka. Vselej, kadar so bile končane volitve, te ali one, so bile Pameče stavljenе drugim občinam za zgled. Nad 90 odstotkov je šlo volit in razen par glasov, so bili vsi oddani za SLS, to pa po zaslugi rajnega Vrhnjaka, ki je s svojimi sodelavci vodil agitacijo, povrnil stroške onim, ki so bili izven občine in s svojimi prepričevalnimi in dobrohotnimi besedami privabil volilce. Mnogo je storil za izobrazbo svojih občanov, bil vedno vnet za procvit šole, razširjal dobre časopise in kjer je videl revščino, je on plačal naročnino. Okoli 25 let je bil cerkveni ključar. Z njegovo pomočjo je bila cerkev prenovljena, dobila nove klopi, električno luč in kadarkoli je cerkev kaj potrebovala, je vedno rad dal in sicer veliko dal. Saj je bil vnet za božjo čast, globoko veren in dobrotljiv vsakokratnemu dušnemu pastirju. Niso zastojali trkali reveži na njegovih vratih, našli so v njem dobrotnika. Ker so ljudje poznali njegovo radodarnost, jih je mnogo prišlo prosit ga za botra in ne zastoj. Nad sto jih je, katerim je bil boter. Kljub vsemu temu pa je vzorno skrbel za svoje gospodarstvo in prav posebno za svojo družino. Ljubil je svoje otroke, za nje je žrtvoval vse, zato mu tudi nikdar ni bilo žal izdatkov za njih višjo izobrazbo. Da bi bili izobraženi, pridni in pošten, to je želel — s to zavestjo pa je tudi lahko umrl. Od blizu in od daleč so prišli, da bi ga spremljali na zadnji poti. Z ganljivimi besedami se je poslovil od njega njegov dobri prijatelj msgr. Rotner iz Škal. Pevec so mu zapeli v slovo in naše srce je bilo žalostno radi izgube takega moža. Ostal nam bo v spominu, čeravno ga ni med nami, a njegova dobra dela so ostala in nas bodo nanj spominjala. Naj ljubi Bog poplača njemu in tolaži njegove zaoštele.

Razbor pri Slovenj Gradcu. Tukaj je umrl 23. novembra Ivan Glasenčnik, brat Mihaela Glasenčnika, posestnika tovarne za cementno opeko. Bil je izvanredno odličnega značaja. Krščanska pravičnost in doslednost v besedi in dejanju mu je bila čez vse. Bil je poseben prijatelj lepe knjige in krščanskih listov, ves gorel je zanje. Čital je silno mnogo že iz mladih nog, pa ne za kratek čas, ampak izključno za izobrazbo. Menda ni dobre slovenske knjige, ki bi je ne bil preštudiral. In če mu je zmanjkalo čtiva, je šel osebno v Ljubljano ter si jih nakupil poln nahrbtnik. Naročen je bil od zgodnje mladosti na vse dobre knjige in je bil dosmrten ud Mohorjeve družbe, na liste, nabožne, strokovne in politične. Dnevnik »Slovenec« je naročal že od leta 1908. Prav mnogo teh knjig in listov je veselo daroval tukajšnjemu katoliškemu izobraževalnemu društvu, ter tako omogočil, da je po vojni na novo oživelo ter se sedaj vsestransko krepko razvija. Celo knjigoveštva se je priučil ter večino svojih knjig lepo vezal. Z veliko vnemo se je pečal s sadjerejo ter ga je v tej stroki dičilo temeljito poznanje. Priča temu je eden izmed njegovih globoko zamišljenih, temeljitih dopisov v »Slov. Sadjarju«, leta 1922, šte. 3 in 4, stran 31, in kako ga urednik pohvali in postavi za vzgled drugim članom. Vkljub temu je bil vedno ponižen in tih, a zato nenavadno moder in pobožen. Sovražnika ni poznal, z vsakomur je ljubeznjiv in priazen in rad postregel z dobrim nasvetom iz svoje bogate izobrazbe in lastne skušnje, dasi je obiskoval le domačo enorazredno ljudsko šolo s poldnevniim poukom. Kot moder in vzgleden kristjan se je pa naš Ivan pridno pripravljal za večnost. Ko je bil še zdrav, torej o pravem času, si je poskrbel za srečno zadnjo uro. Dvakrat je opravil pobožnost devet prvih petkov, češ, če bi bila kje prva pobožnost pomanjkljiva, naj druga popravi in dopolni. Kot živoveren kristjan je tudi druge resno prigovarjal k tej pobožnosti. Pri truda-polnem delu v cementni tovarni si je nakopal hud revmatizem po celem telesu; iskal je zdravja v bolnišnici in toplicah, a bolezen je bila že preveč ukoreninjena. Več kot eno leto je bil kakor priklenjen na postelj in zadnje pol-letje se ni mogel niti več gibati. Dalje časa — v ranah na hrbtu in od boleznih sključenih nog je po vzgledu svojega nebeškega Vzornika prenašal tako voljno vse bolečine, da ves čas ni niti enkrat poželil ali vzdihoval od bolečin, pač pa se je svojim domačim, kadar je prišel kdo, da mu postreže, prav ljubeznjivo nasmehljaj. Zato ga je pa tudi nebeški Gostitelj še en dan pred smrtjo obiskal ter pokrepčal z nebeško Večerjo za pot v večnost. Kot vzor-kristjanu, v zdravju in v boleznih, mu je bilo dano, da je tri dni naprej napovedal domačim svojo smrtno uro, rekoč: »Čez tri dni bo moja gostija!« In res, v sredo, ki je posvečena sv. Jožefu, patronu srečne smrti, je takoj po polnoči izročil svojo kristalnočisto dušo Gospodu Odrašeniku ter se preselil za večno k rajskemu Vrtnarju. — Na sedmini so pogrebi nabrali za dijaško semenišče v Mariboru 100 Din za domače izobraževalno društvo pa 50 Din.

Velika Nedelja. Občinski volitev v tej občini ne bode! V zadnji dobi so prepustili demokrati občino popolnoma SLS, letos pa SLS popolnoma demokratom. Izgleda, kakor bi hotela jedna druga kaznovati; je pa res dandanes pri županstvu dela, skrbi, odgovornosti, šikan in drugih neprilik na cente. Imamo torej samo eno listo, ki je s tem brez volitev izvoljena in sicer: Alt Anton, krčmar; Gaves, posestnik; Hergula Boltžar, posestnik; Meško Jožef, posestnik; Belšak Ludvik, učitelj; Gotvaj, posestnik; Hrčič Ivan, nagornjak v Draklju; Bezjak Ivan, kletarski nadzornik; Paušner, krojač. Namestniki so: Kovačec Janez v Soseski; Nemeč Janez, posestnik; Meznarič in Hrčič Janez, posestnik in lovec v Mi-